

Öğreşme

Ali GÖÇER

2. Baskı

Ali GÖÇER

ÖĞREŞME

ISBN 978-625-8325-46-1

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**idir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Baskı: Mart 2022, Ankara
2. Baskı: Ağustos 2022, Ankara

Yayın-Proje: Nisanur Uzunlu
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

“ÖĞREŞME” kavramının isim ve marka hakkı Ali GÖÇER'e aittir. [Öğreşme: Türk Patent ve Marka Kurumu Marka Sicil No: 2022 017774]. “ÖĞREŞME” kavramı izin alınmadan herhangi bir yerde ve hiçbir amaçla kullanılamaz.

*Hayallerini hedefe,
hedeflerini eyleme dönüştürme çabası içinde olan
tüm öğrenme ortaklarına...*

Ali GÖÇER

Öğretmen, Eğitimci Yazar

Selçuk Üniversitesi Niğde Eğitim Sınıf Öğretmenliği ve Erciyes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Erciyes Üniversitesinde yüksek lisans (2000), Atatürk Üniversitesinde Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında doktora çalışmasını tamamladı (2005). 2006-2009 yılları arasında mezun olduğu Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında, 2009 yılından beri de Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Adıyaman ve Kayseri illerinde sınıf ve Türkçe öğretmenliği yapan Göçer, öğretmenliği sırasında Millî Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Dairesinin düzenlediği Türkçe Öğretimi ve Metotları Kursu, Türkçe Öğretimi Yöntem ve Teknikleri Semineri, Türkçe Programını Değerlendirme Semineri vb. faaliyetlere katılarak Türkçenin eğitimi ve öğretimi konusunda bilgi ve deneyimini artırmaya çalıştı. 1999 yılında Ordu'da düzenlenen Türkçe Öğretimi Formatörlük Kursu'na katılarak Formatör Türkçe Öğretmeni oldu.

Yazmış olduğu şiirleri, araştırma ve inceleme yazıları; Erciyes, Yörtürk, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, Öğretmen Dünyası, Mavi-Yeşil, Güneysu, Dil Dergisi, Millî Eğitim, Türk Dili gibi dergilerde; Radikal İnternet, Hürriyet Eğitim gibi internet sitelerinde yayımlandı. Ulusal ve uluslararası bilimsel etkinlikte çok sayıda sunulmuş bildirisi; ulusal ve uluslararası akademik dergilerde yayımlanmış 200'e yakın makalesi bulunan Göçer'in, öğretmenlik yıllarında hazırladığı Konuşmamızı Süsleyen Etkili ve Güzel Sözler, Konuşmamızı Süsleyen Tarihî ve Edebî Anekdotlar adlarında iki derleme kitabı vardır.

Bunların yanında İlköğretimde Türkçe Öğretimi, Yazma Eğitimi, Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi, Türkçe Öğretimi, Dil Eğitiminin Temel Kavramları, Soru-

larla Türkçe Eğitimi, Milli Eğitim Üzerine Yazılar, Türkçenin Uzaktan Öğretimi ve Öğrenimi, Eğitimde Mizah adlı kitaplarda yer alan 5'i ortak yazarlı toplam 15 kitap bölüm yazarlığı bulunmaktadır.

Göçer'in, Türkçe Öğretimi, İlkokuma ve Yazma Öğretimi, Türkçe Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme, Yazma Uğraşı-Yazma Eğitimi, Türkçe Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi ve Mikro Öğretim Uygulamaları, Eğitim, Kültür ve Edebiyat Yazıları adlı tek isimli kitapları bulunmaktadır.

Göçer, ayrıca, yazarları arasında bulunduğu Türkçenin Uzaktan Öğretimi ve Öğrenimi ile Türkçenin İkinci/Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimi adlarında kolektif yazarlı iki kitap çalışmasının da editörlüğünü yapmıştır.

Son olarak eğitimle ilgili paydaşlarda, özellikle de öğretmenlerde ve ailelerde eğitsel bir farkındalık oluşturmak amacıyla akademik bir yapıda olmayan hedef kitlenin anlayacağı dil ve içerikte yapılandırılmış Öğretmenim Beni Sorumlulukla Ödüllendir adında bir kişisel gelişim kitabı da vardır.

Türkçe eğitimi alanında 2012 yılında doçent, 2017 yılında da profesör unvanını alan Göçer, Türkçe eğitimi, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretimi, Türkçenin uzaktan öğretimi ve öğrenimi, Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme ve genel olarak temel dil becerilerinin geliştirilmesi ve öğretmen eğitimiyle ilgili çalışmalarını sürdürmektedir.

ORCID No: 0000-0002-6880-2611

ÖN SÖZ

*Farkındalıksızlıktan farkındalığa gidiş,
en büyük kuantum sıçramasıdır.*

Osho

Bu kitabın içeriği; mesleki deneyimlerin, araştırma ve gözlemlerin kazandırdığı bakış açısıyla oluşturulmuştur.

Kitabın hazırlanmasında; sahip olunan farkındalığın hedef kitlenin eğitimle ilgili uygulamalarına katkısı olmasıyla ufuklarında küçük bir kıpırdama, ufak bir genişleme ve eğitimle ilgili paydaşlarda paradigmatal bir devinim ve değişim sağlanması amacı etkili olmuştur.

Kitabın içeriği, eğitimle ilgili bazı öncelikli ve özgün konular ele alınarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede düşünce, tasarımı ve yaşanmışlıklardan hareketle hedef kitlede bir farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Mesleki deneyimin ışığında oluşturulan içeriğin paylaşılmasında açık, anlaşılır ve akademik olmayan bir dil kullanılmasına özen gösterilmiştir.

Kitabın içeriği, Osho'nun "Sen dünyasın, o yüzden sen değişirsen; dünya değişir." sözüyle ifadesini bulan değişimin gerçekleşmesi için akademik bir içerik taşımaktan öte, uygulamadan kaynaklı ve yine uygulamaya dönük olgu, durum ve sorunların herkesin ilgisini çekebilecek şekilde ele alınarak rahatlıkla okunabilecek bir içerikte yapılandırılmıştır.

Kitabın eğitimle ilgili tüm paydaşların farkındalığına az da olsa bir katkı sağlaması, eğitim yaklaşımı ve uygulamalarına yönelik bilinçli bir farkındalık kazandırması dileğiyle...

Ali GÖÇER

1 Mart 2022

Çaybağları, Erenköy - Melikgazi / Kayseri

İÇİNDEKİLER

Ali GÖÇER.....	iv
Ön Söz.....	vi
Eğitim Nedir?.....	1
Türkiye'nin Eğitim ve Öğretim Sistemi	5
Türkiye'de Zorunlu Öğretim Süreçlerinde Gözlemlenen Sorunlu İki Uygulama Biçimi	9
Türkiye'nin Öğretmen Yetiştirme Karnesi	13
Eğitim Fakültelerinin İşlev/Sizleşmes/i Üzerine.....	17
Başarılı Olmanın Ölçütü Nedir?.....	23
Eğitimde Neden Başarılı Olamıyoruz?	25
Eğitimde Değişim Şart!.....	29
Eğitimin Değişimi, Değişimin Eğitimine Bağlıdır	31
Değişime Neden Açık Olmalıyız?	33
Değişime Nereden Başlamalıyız?	35
Yeni Nesil Öğretmen: Öğrenen Ortağı.....	37
Denetleyen Öğretmenden Katılımcı ve Yönlendirici Eğitim Koçuna...41	
Yeni Nesil Öğrenci: Öğrenme Sorumluluğunu Üstlenen Birey.....45	
Öğretimden Öğreşmeye: Öğretim Bilgi Verir, Öğreşi Sosyalleştirir, Uğraşı Başarı Getirir	47
“Öğretme”den “Öğreşme”ye Eğitim Süreçleri	51
Öğrenmenin Yeni Dünyası: Öğreşme	57
Yaparak, Yaşayarak ve Etkileşerek Öğrenme	63
Öğreterek Öğrenme, Öğrenerek Öğretme: Öğreşme	67
Öğrenmeniz Nasıl Olsun?	71
İyi Öğretmen, İyi Öğrenci, İyi Eğitim	75
Öğrenen Öğretmen, Öğreten Öğrenci.....	79
Öğreşme Süreçlerinde Öğretmenlerin Rol ve Sorumlulukları.....	81

Başarılı Bir Öğretmenin 19 Niteliği	87
Öğreşme Süreçlerinde Öğrencilerin Rol ve Sorumlulukları.....	93
Öğreşme Süreçlerinde Eğitim Yöneticilerinin Rol ve Sorumlulukları	95
Ailelerin Öğreşme Süreçlerine Katılım ve Katkıları	99
Farkındalık Eğitimi	103
Teknolojik İnovasyon, Teknolojik Vizyon ve Eğitimde Verimlilik	105
Değişim-Dönüşüm-Gelişim Döngüsü	109
Dijitalleşme ve Dijital Öğrenici	111
Öğrenme Ekosistemi.....	113
Dijital Öğrenme	117
Öğrenmeyi Canlandırma	119
Hayat Boyu Öğrenme	123
Gizil Öğrenme.....	127
Zorunlu Öğretim.....	131
Bilgi, Bilinç ve Öğreşme.....	133
Paylaşmak Öğreşmektir.....	135
Özerk Öğrenme ve Öğrenen Özerkliği.....	139
Öğreşmeye Zemin Olması Bakımından Öğrenen Özerkliği.....	141
Kalıcı ve Kullanılabilir Bir Öğrenme Nasıl Gerçekleşir?.....	143
Bilginin Görünür Hâli: Görgü	145
Eğitimin Omurgası: Türkçe!	149
Bireyin Anlam Evreni ve Sözcük Dağarcığının Önemi.....	151
Öğreşme ve Öğrenme Ortamlarında Tasarım.....	155
Türkçe Dersi Örnek Öğreşme ve Öğrenme Etkinlik Tasarımı: 3T Uygulaması.....	159
Okul Hayatı, Hayatın Okulu Olmalı	163
Akademik Başarı mı, Sosyal Gelişim mi?.....	167
Eğitim Sınavların Kıskaçında!	169
Üniversite Eğitimi Ne İşe Yarar?.....	171

Eğitimde Öğrencilere Öncelikle Kazandırılması Gereken Üç Lokomotif Beceri	173
Kendini Bulmanın Yolları ve Kendini Bilmenin Yararları	177
İnsan Olmak, İnsan Kalabilmek	181
İnsan Olabilmenin Yolları	185
Söylem-Eylem Uyumunu Yakalayabilme: Tutarlı Olmak	189
Öğretim Programlarında Hedeflenen Beceriler	191
Eğitim Kazanımı Olarak Yetkinlikler	193
Bir Palyatif Çözüm: Pedagojik Formasyon Eğitimi	195
2022-2023 Öğreşme ve Öğrenme Yılı	199
Öz Söz ya da Sözün Özü	201
Dizin	205

EĞİTİM NEDİR?

Eğitim, insanın güç sandığı engelleri nasıl aşabileceğini öğretme sanatından başka bir şey değildir.

Goethe

Eğitim nedir? Bu soruyu bugün bile “Eğitim, öğrencilere isten- dik davranışları kazandırma işidir.” şeklinde tanımlayan öğretmen- ler ve akademisyenler bulunmaktadır. Bu durum, eğitimin lokomo- tif unsuru olan öğretmen ve öğretmen yetiştiren kurumlarda görevli öğretim elemanlarının hâlâ davranışçı yaklaşımın felsefesinden sıy- rılmadıkları ve/veya 2005 yılından bugüne uygulanmakta olan ya- pılandırmacı yaklaşımı özümse(ye)medikleri anlaşılıyor.

Eğitim, bireyi hayata hazırlama işidir. Eğitim, öğrenme süreç- lerinde öğrencilere bilinçli bir farkındalık ve birtakım beceriler ka- zandırarak mesleklerine ve sosyal yaşamlarına hazırlama sürecidir. Howard Gardner, “Bireyi hayata hazırlamak için eğitimi sağlam te- mellere oturtmak gerekir.” demektedir.

Eğitimin asıl büyük amacı; bilgilenmek değil, eyleme geçmektir.

Herbert Spencer

Eğitim, öğrencilere önceden belirlenerek listelenen isten- dik davranışları kazandırma işi değildir. Eğitim, öğrencilerin ilgileri, eğilimleri ve en önemlisi de buldukları sınıf/eğitim kademesinde onlara kazandırılması hedeflenen kazanımları kazandırarak içinde buldukları ortamın gereklerine uygun bir şekilde -varlıklarını his- settirebilecek bir etkililikle- ve kendilerinden beklenen bir yetkinlik- te hareket edebilmelerinin becerisini kazandırmaktır.

Bu amaç ve işlevde, eğitimin sürdürülmesinde öğretmenin “öğretme” rolünü terk edip “öğrencilerin ilgi, eğilim, bireysel fark- lılıklarını, beklenti ve/veya gereksinimlerini dikkate alarak öğrenme

ortamları tasarlaması, süreçte onlara rehberlik etmesi ve öğrenen ortağı” olarak rol üstlenmesi gerekmektedir.

...

Doğan Cüceloğlu 2017-2018 eğitim öğretim yılının açılış vesi-lesiyle “Okullar Açılırken” başlıklı kutlama mesajında hem anne babalara ve hem de öğretmenlere şunları paylaşmıştı: “Çocuğunuzun eğitimini önemseyin ve onun eğitimi için emek ve zaman vermeye istekli olun. Çocuğunuzun gönderdiğiniz okulda onun eğitildiğini düşünüyorsanız, bir kere daha düşünün. Bana göre, bugünün Türkiye’sinde okullar çoğunlukla ‘öğretim’ kurumları olarak öğrencileri kademe kademe üniversite sınavlarına hazırlıyor. Üniversiteler de meslek eğitimi veren kurumlara dönüşmüş durumda. Mevcut durumun verdiği mesaj açık: Toplum olarak ya eğitimin ne olduğunu bilmiyoruz ya da umursamıyoruz.”

Okullarda verilen eğitimle öğrencilerin sahip olduğu eğilim keşitirilmelidir.

Eğitim öğretmen açısından bir yönlendirme sürecidir. Öğrenme ortamlarında öğretmen, öğrencilerine konu anlatan, tek yönlü bilgi aktaran konumundan sıyrılarak dersinin içerik ve kazanımları doğrultusunda hedef kitlenin ortamda at koşturmasına fırsatlar sunan rehber rolündedir. Bu çerçevede etkileşimli bir sürecin işlenmesinden sorumludur. Öğrenme süreçlerindeki rol ve sorumlulukları doğrultusunda öğrencilerinin de birtakım rol ve sorumluluklarının olması gereğinin farkındadır. Bu çerçevede belli bir bilinç ve farkındalığa sahip olan öğretmen, öğrenme süreçlerinde sorumluluk almaktan ve sorumluluk vermektan korkmayan bir liderdir.

Öğrenciler açısından bakıldığında eğitim, sorumluluk bilinciyle hareket ederek öğrenme öğreşme sürecine katılma, öz güven duygusuyla hareket ederek etkileşimli bir ortamın yaratılması ve öğretmenin yol göstericiliğinde sonuca gitme, hedeflenen kazanımları elde etme sürecidir. Öğrenci, öğretmenin verdiği ipuçlarından

yola çıkarak kendi girişkenlik ve yaratıcılığını da kullanarak hedeflenen performansı sergileyerek sonuca gitmeyi bilen bireydir.

Eğitim, ilgili dersin ya da disiplinin karakteristik özellikleri doğrultusunda öğrencilere hedeflenen kazanımların kazandırılabilmesi için öğretmen ve öğrencilerin sergilemeleri gereken roller ve sorumlulukların bilincinde hareket ettikleri etkileşimli ortamlarda gerçekleştirilen planlı ve sistemli etkinlikler bütünüdür. Bu süreç içerisinde öğretmen liderdir, rehberdir, basket koçu gibidir, orkestra şefi gibi işlev görür; öğrenci de kendisine verilen taktikleri uygulayan, öğrenme ortamında varlığını hissettiren ve sonuca gidendir. Bu rol ve sorumluluklar çerçevesinde “Eğitim nedir?” sorusuna verilebilecek en güzel cevap şudur: Rol ve sorumluluklarının farkında olarak öğretmenin rehberliğinde öğrencilerin dilsel, sosyal, bilişsel, duyuşsal ve devinışsel beceri alanlarıyla ilgili bireysel farklılıklarının farkında olarak ortamın aktif birer üyesi rolüyle etkileşimli sürece katılarak sonuca gittiği sistemli etkinlikler silsilesidir.

Eğitimin temel işlevi ve/veya en temel gayesi; öğrenciye hedefe ulaşabilmesi için yol tarifi yapmaktır, omuzlayarak gideceği yere alıp götürmek değil..

Ivan Illich'in eğitim anlayışı üzerine çalışan Adem Yıldırım'ın Eleştirel Pedagoji adlı kitabında yer verdiği ideal ve kaliteli bir eğitim sistemi, şu üç aşamayı gerçekleştirmeye çalışmalıdır:

- Yaşamın herhangi bir anında mevcut kaynaklara ulaşmak suretiyle bir öğrenim gerçekleştirmek isteyen herkese imkân sağlanmalı.
- Bilgi sahibi olanların, bu bilgilerini paylaşmaları konusunda kendilerinden birşeyleri öğrenmek isteyenleri bulmalarına yetki tanınmalı.
- Halka, yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlayabilecek bir imkân olarak bir konuyu onlara sunmak isteyenler için gereken her türlü imkânı sağlamalıdır.

TÜRKİYE’NİN EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİ

*Eğitim bir kovayı doldurmak değil,
bir ateşi başlatmaktır.*

William Butler Yeats

Uzun zamandan beri Türkiye’de bir türlü öğretimden eğitime geçilememektedir. Eğitim ve öğretim adeta eritim ve öğütüm sistemi gibi işletilmekte ve bilgi ezberle(t)meye dayalı öğretimden nedense bir türlü vazgeçilememektedir.

Eritim sistemi öğrencileri hedef alıyor ve öğrencileri belli bir kalıba dökmek ve istenilen şekli vermek için sınav ateşinde eritiyor. Daha ilkökul döneminde ailelerin de ön ayak olmalarıyla öğrenciler sınav sisteminin kısılcasına giriyor.

Öğütüm sisteminin odağında ise özellikle mesleğe yeni başlamış dinamik, idealist, genç öğretmenler yer alıyor. Öğretmen adayları dört yıllık lisans eğitimlerinde öğrenci merkezli eğitime hazırlanıp birtakım ideallerle mesleğe atılıyorlar. Öğütüm sistemi tam da bu aşamada devreye girip işlemeye başlıyor ya da başlatılıyor. Mesleğine yeni başlamış genç öğretmenler öğrencileriyle geleneksel yapıyı kırıp sistemi değiştirecek sosyal, kültürel, sportif etkinliklerle boy göstermeye, öğrenciler kendilerini önemseyen yeni öğretmenlerinin etrafında pervane olup dönmeye başladıklarında, kendilerini değiştirmek veya emekli olmak istemeyen geleneksel anlayıştaki bazı öğretmenler idealist öğretmenlerin şevkini kıracak söz ve davranışlar sergilemeye başlıyorlar. “Biz de bir zamanlar sizin gibiydik, sizin gibi heyecanlıydık.” “Eğitimi siz mi kurtaracaksınız?”, “Sizi de görürüz, siz de hızınızı kaybederseniz.” gibi sözler sarf etmeye, yapılan güzel işleri gölgede bırakmaya yönelik tavırlar sergileyenler oluyor. Bir de bazı veli ve idarecilerin il ve ilçe bazında yapılan sınavlarda öğrencilerin aldıkları sıralama sonuçlarını göstererek öğrencilerin sınava hazırlama işini başat görev olarak göstermeleri, öğretmenlerin öğrencileri üst düzey beceriler kazandı-

arak bir üst eğitim kurumuna ve gerçek yaşama hazırlama isteklerini köreltiyor. Millî eğitimin geleneksel anlayışla hızını kaybetmeden dönen çarkının dişlileri, idealist öğretmenleri daha mesleklerinin ilk yıllarında öğütmeye başlıyor ve genç öğretmenlerde şu düşüncenin hâkim olduğu görülüyor. “Ben mi kurtaracağım bu ülkeyi! Öğrencileri sosyal, bilişsel, duyuşsal becerilerle donanımlı kıldığımda bunun değerini bilen veliler, idareciler mi var, kıdemli meslektaşlarım şevkimizi mi artırıyor? Bilgiyi aktarır, ezberletir ve öğrencileri sınava hazırlarım. Sonuçta ben de rahat ederim, veliler ve idareciler de memnun olurlar. Dahası ben de iyi bir öğretmen olurum!..”

Görüldüğü gibi eritim ve öğütüm sistemi işlemeye devam ediyor ve yapılandırmacı yaklaşımla öğrenme süreçleri tasarlayıp uygulayacak olan öğretmenlerin öğrenci odaklı öğreşme ve öğrenme kültürü sistemde bir türlü hâkim kültür hâline gelemiyor...

Acar Baltaş yaptığı bir paylaşımında Erhan Erku'ta göre Türkiye'de verilen eğitimin sonuçlarının şu şekilde sıralandığını aktarmaktadır:

- “Mezunlardan memnun olmayan işverenler,
- Eğitimden memnun olmayan aileler,
- Hayatından memnun olmayan öğrenciler.”

İlkokuldan üniversite seviyesine kadar Türkiye'de yürütülen eğitim ve öğretim çalışmalarına bakıldığında uzun zamandır uygulanagelen bir yapının hâlâ kırılmadığı görülmektedir. Türkiye'de hangi kademede olursa olsun genel olarak analitik düşünemeyen; olay, olgu ve durumlara farklı açılardan bakamayan; başkalarıyla iş birliği içinde çalışabilecek kolektif ruha sahip olmayan öğrenciler mezür edilmektedir. Farklı eğitim kurumlarında ve hemen hemen her eğitim kademesinde öğrenciler adeta eritilerek bir kalıba dökülmekte ve amaçlanmasa da tek tip insan yetiştirilmektedir. Bunun temel sebebi uygulanan sınav sisteminin dayattığı gizli müfredattır.

Türkiye'deki sınav sistemi yanlış ve amaca hizmet etmeyen bir şekilde işlemektedir. Yapılan tüm sınavların amacı, sıralama, seçme ve yerleştirme şeklinde ifade edilse de uygulamalara ve toplumdaki